

NAPLÓ

Budapest köszönti Moszkvát

Moszkva, 1985. január 22. (MTI) — Grósz Károlynak, az MSZMP KB tagjának, a budapesti pártbizottság első titkárának és Viktor Grisinnak, az SZKP KB Politikai Bizottsága tagjának, a moszkvai városi pártbizottság első titkárának jelenlétében nyitották meg kedden Moszkvában a Budapesti központi Moszkvát című fővárosunkat bemutató kiállítást.

Megnyitó beszédében Szépvölgyi Zoltán, a Fővárosi Tanács elnöke részletesen szövegezte Budapest négy évtizedes fejlődéséről, a fővárosban lakók élet- és munkakörülményeinek alakulásáról, Budapest és Moszkva gazdasági mûltra visszatekintő, egyre gyarapodó kapcsolatairól.

A Moszkva központi kiállítási csarnokában, a Manyesben háromezer négyzetméteres területen megrendezett kiállítás az eddigi legnagyobb és legrepresentatívabb külföldön megrendezett bemutató fővárosunkról. A belépőt Budapest hatalmas, 120 négyzetméteres, a Gellérthegy és a Keleti pályaudvar, a Margitsziget déli csücskéit és a Boráros teret is magába foglaló, a jelentősebb épületeket élethűen ábrázoló makettje fogadja. Fényképfelvételek számolnak be a felszabadító harcokról, a romeltakarítás, az újjáépítés nehéz munkájáról, s megmutatják a lakók életét főváros mai képét is. A látogatók megtekinthetnek egy háromszobás, teljesen berendezett, átlagosnak mondható mai budapesti lakást is.

Új építkezések terveit makettek és tervek rajzok szemléltetik. Igen gazdag a kiállításnak Budapest kulturális életét bemutató része is. Színházi kosztümök, előadásokról készült fényképfelvételek, a bábszínház híres előadásainak bábjai gyönyörködtetik a szemé, a mai magyar képzőművészetről pedig Barcsay Jenő, Bernáth Aurél, Czöbel Béla, Domanovszky Endre képei, Melocco Miklós, Makrisz Agamemnon, Schaer Erzsébet, Vargha Imre, Somogyi József kisplasztikái és a szobrokról készült modellek adnak képet. Huszonöt tévékészülékből álló videorendszer mutatja be a Budapest felszabadulásáról vitott harcokról készült korabeli híradófelvételeket, a főváros mai életéről pedig multivizíós programot láthatnak a látogatók. A gyermekeknek magyar gyermekrajzfilmes szórakoztatják.

Kedden a Budapest-napok rendezvényprogramjára Moszkvába érkezett magyar politikai küldöttség megkoszorúzta Lenin mauzóleumát, s az ismeretlen katona sírját a Kreml falánál. A nap folyamán Grósz Károly megbeszélést folytatott Viktor Grisinnel. Tájékoztatták egymást a budapesti és a moszkvai városi pártbizottság tevékenységéről, az MSZMP XIII. és az SZKP XXVII. kongresszusára való felkészülés során végzett munkáról. Este a moszkvai városi tanács fogadást adott a Budapest-napok alkalmából.

Olcsóbb nyomócső Debrecenből

Az eddigi 10 bár helyett 6 bar nyomáshoz konstruált termécsaládot kezd forgalmazni idén a Hungária Műanyag-feldolgozó Vállalat debreceni gyára. A kisebb települések közművezetékének nyomócsöveiként használatos újfajta pvc-csöveket — amiknek a piaci bevezetése az idő tájt kerül sorra — tavaly nyáron kezdték kifejleszteni és decemberben kezdték el gyártani. Szakmai vélemény szerint a 6 bar nyomásra történő tervezés és gyártás tökéletesen megfelel a hazai viszonyoknak, ugyanakkor a kész termékek így 30 százalékkal kevesebb anyagot tartalmaznak, mint a korábban készült, 10 baros csövek. A műszaki fejlesztési kísérlet eredményeként született 6 baros pvc-csövek a gyártó ígérete szerint olcsóbbak lesznek. Forgalmazásuk az év második felétől várható.

Keresett termék: a függönykarnis összeszerelése

Kelendő termékek, kelendő szolgáltatások

Sikeres évet tudhat maga mögött a Bútoripari Javitó és Használtcikk-forgalmazó Kiszövetkezet. A huszonöt éve alakult szövetkezet, mely 1983-ban tért át a kiszövetkezeti formára fennállása óta a legnagyobb — 8 és fél millió forint — nyereséget ért el 1984-ben. A huszonnolcmillió forint termelési érték felét az egyedi irodabútorok, üzleti berendezések gyártása adta, míg a másik felének nagy részét a sorozattermelésben előállított szekrények, függönykarnisok, konyhaszékek tették ki. Több mint hárommillió forintos bevételt jelentett a bútorjavítás. A szekrények egy része több mint hárommillió forint értékben NSZK-beli exportra készült.

A tavalyi esztendőben sikerült néhány gépet vásárolni, valamint 1984-ben adtak át egy 360 négyzetméteres termelő nagycsarnokot. Közel 36 millió forint volt a szövetkezet használtcikk-kereskedéseinek forgalma. Elsősorban bútorokat és a Csapó utcai boltban elektromos berendezéseket kínáltak eladásra.

Ebben az évben szeretnék növelni az ipari termelést (mintegy 10 százalékkal), másrészt bővíteni a kereskedelmi tevékenységet. A kiszövetkezeti forma lehetőséget nyújtott a bérigazságtól jelentős megváltoztatására két év alatt 44 ezer forintról 60 ezer forintra sikerült növelni a vállalati átlagbérszínvonalat. Ezt 1985-ben még 10 százalékkal akarják emelni. A szövetkezet saját tervezésében kifejlesztett barokk ebédlőszekrény-családot, valamint egy Hi-Fi-toronytartó szekrényt. Mivel 1985-ben törek exportra nem számíthatnak, a belföldi eladásokkal szeretnék növelni a forgalmat.

Nagy Gábor

A Szovjetunióba készülő mozgó röntgenbuszok berendezéseit is a szövetkezetben készítik

1984-ben indult a munka az új üzemvezéprészen

Jubileumi tudományos ülés

Húsz éve alakult az Ybi Miklós Építőipari Műszaki Főiskola

Fennállásának, megalakulásának huszadik évfordulóját kétnapos tudományos üléssel köszönti a főiskola debreceni tagozata. A január 24-én, délelőtt 11 órakor kezdődő konferenciát Hufnagel Lóránt, az Építési és Városfejlesztési Minisztérium osztályvezetője nyitja meg. A tanácskozás első napjának délelőttjén több referátum hangzik el. A főreferátumot dr. Bojós Erzsébet, a Művelődési Minisztérium főosztályvezető-helyettese tartja. Ezt követően dr. Kocsis Ferenc, az Építési és Városfejlesztési Minisztérium osztályvezetője, valamint dr. Szabó Tamás, a főiskola főigazgató-helyettese tart előadást. Ebéd után, 14 órakor jubileumi kiállítás nyílik a főiskolán, majd folytatják dr. Barócsi Mihály főiskolai igazgatóhelyettes, illetve két NDK-beli és egy bolgár professzor előadásait a konferencián. Tizenhat órától a vita részvevői három szekcióra oszlanak: az építőipari, az építőgépezési, valamint az építőipari gazdaságfejlesztés és irányítás elnevezésű szekcióüléseken tanácskoznak a konferencia kérdésköréről.

A tanácskozás január 25-én, pénteken délelőtt plenáris záróüléssel ér véget, majd sor kerül a főiskola korábban végzett hallgatóinak baráti találkozására is.

Pályaválasztásra készülve

Országsszerte több mint 130 ezer diák fontos döntésre készül ezekben a hetekben, hónapokban: ennyien végzik el a tanévben az általános iskola 8. osztályát. Az alapfokú tanulmányokat most befejezők 90—95 százaléka várhatóan továbbtanul, és ök — szülekkel együtt — arról határoznak, milyen iskolatípusban, képzési formában sajátítják el a választott szakmájukhoz, hivatásukhoz szükséges ismereteket.

A jelentkezési lapokat az általános iskolák március 20-ig küldik el a szakiskolák, a gimnáziumok, a szakmunkásképzők és a szakközépiskolák igazgatóinak. E lapok kitöltését a fiatalok, szülei és a pedagógusok közös beszélgetéseinek kell megelőznie, hogy olyan dön-

tés születessen, amely a gyermeknek az évek során kialakult érdeklődési körén, valós képességein, alkalmosságán alapul.

Minden diák csak egy továbbtanulási lapot tölthet ki, de a nyomtatványon két középfokú oktatási intézménybe kérheti felvételét. Célszerű különböző típusú iskolákat — például gimnáziumot és szakközépiskolát, vagy szakközépiskolát és szakmunkásképző intézetet — megjelölni, ez növelheti a felvételi esélyeket. Ettől eltér azoknak a jelentkezési rendje, akik a művészeti szakközépiskolákban, speciális természettudományos, illetve matematikai gimnáziumi osztályokban kívánnak továbbtanulni. Nekik két jelentkezési lap készül, s mivel ezekben az osztályokban jóval korábban döntenek a felvételről, mint másutt, elutasításuk esetén is egyenlő feltételekkel pályázhatnak más intézményekre.

A továbbtanulási nyomtatványon különféle szociális juttatások — például diákotthoni, menzaij ellátás — is kérhető. Az ilyen igényekhez igazolást kell csatolni a szülők jövedelméről.

Azokban a gimnáziumokban, ahol nagyarányú a túljelentkezés, felvételi beszélgetésekre hívják a fiatalokat, a szakközépiskolák jelentős részében pedig úgynevezett rátermettségi vizsgát kell tenniük a jelentkezőknek. Felvételükről az általános iskolából hozott osztályzatok és a vizsga írásbeli, valamint gyakorlati, illetve szóbeli részén elért pontszámok alapján dönt az intézmény igazgatója. Ugyancsak felvételi vizsgát tesznek a speciális osztályokba jelentkezők.

(Folytatás a 2. oldalon)

FEBRUÁR 1-TŐL

Helyi járatú autóbusz közlekedés Józsa Józsa

Amikor Józsa község egyesült Debrecenrel, a megyeszékhely újdonsült lakosai kilogószolták, hogy a debreceni helyi közlekedés bérletét miért nem érvényesek a város két pontja közötti utazás során. Akkoriban több alkalommal lapunk is szóba tette a furcsa helyzetet, ám a Józsa és Debrecen közötti távolság nagysága, a megoldáshoz szükséges fedezet hiánya nem ígért gyors változást.

A Volán 6-os számú Vállalata és a városi tanács folyamatosan kereste a megoldás lehetőségét, s ennek is köszönhető, hogy február elsején, üzemkezdéttől a Debrecen-Józsa között közlekedő autóbuszjáratokat helyi járatként fogja üzemeltetni a 6-os Volán.

A 34-es számú járat a Nyugati utcától Józsa, a Bondorhát utcáig közleke-

dik. A 35-ös járat a Nyugati utcától a Felsőjózsa utcáig, míg a 36-os számú járat a Nyugati utcától az Alsójózsa utcáig közlekedik.

Az új járatok az autóbuszállomás helyett a Nyugati utcai helyi járatirányítóhelyre érkeznek. A végállomás az eddigi Nyugati utcai megállóhely lesz, és a tér átépítésének befejezéséig ideiglenesen a Csapó utcai helyi járat megállóhelyéről indulnak az autóbuszok. Az útvonal és a megállóhelyek az előzőek kivételével megváltoznak a korábbival.

A helyi járat történetét átlakítás miatt a menetrendben néhány módosítás történt. A 36-os vonalon a Nyugati utcától naponta 5 óra helyett 4.55-kor, munkanapokon 5.40 helyett 5.45-kor, hétfőtől szombatiig 6.05 óra helyett 5.50-kor indulnak a járatok. Az Alsójózsa utcától munkanapokon 5.15 helyett

5.10-kor, naponta 6.15 helyett 6.10-kor indulnak az autóbuszok. Mindhárom vonalon a menetjegy ára kétszer négy forint, a szakaszhatár a Bősörményi úti Általános Iskola. A szakaszhatáron túl utazók csak összvonalas bérlettel közlekedhetnek.

Az általánosított eltérő még a vonaldíjszabás a 9-es járaton, ahol a Bocskai Tsz. a szakaszhatár. A 15-ös járatnál az Attila tér, a 17-es autóbuszoknál a műanyaggyár. A 20-as vonalon az Autójavitó Vállalat, a 25-ösnél a Sámsony úti ABC, a 26-osnál az autóbontó, a 32-esnél a Kondorosi csárda, a 33-as járatnál a tájház a szakaszhatár. A szakaszhatáron túl utazóknak nyolc forint menetdíjat kell fizetni, vagy összvonalas bérlet jogosít az utazásra. Csak ez az utóbbi érvényes az M 15, az M 20 és M 21 vonalakon.

Debrecen, 44 — Felül 516 forint —

Közlemény Várkonyi Péter bukaresti látogatásáról

Bukarest, 1985. január 22. (MTI) — Várkonyi Péter külügyminiszter Stefan Andrei román külügyminiszter meghívására 1985. január 21–22-én hivatalos baráti látogatást tett Bukarestben.

A magyar külügyminisztert fogadta Nicolae Ceausescu, a Román Kommunista Párt főtitkára, a Román Szocialista Köztársaság elnöke.

A külügyminiszeri tárgyalásokon áttekintették a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseit. Tájékoztatták egymást országok külpolitikai tevékenységéről. Véleményt cseréltek a magyar–román kapcsolatok alakulásáról, különös tekintettel az 1977. évi debreceni–nagyvárad legfelsőbb szintű találkozó megállapodásainak teljesítésére. Kifejezték szándékukat, hogy erősítik népeik barátságát, fejlesztik és bővítik a két ország kapcsolatát. Keresik a kölcsönös érdekeket kielégítő megoldásokat az élet minden területén. Ennek kimunkálása érdekében a jövőben is folytatják

a két ország vezető párt- és állami képviselői rendszeres találkozóinak gyakorlását. Hangsúlyt kapott, hogy a két ország sokoldalú együttműködésének fejlesztésében a magyarországi román és a romániai magyar nemzetiséget ösztönző szerep illeti meg.

A magyar külügyminiszter romániai tárgyalásai nyílt, őszinte, elvtársi légkörben folytak.

Várkonyi Péter magyarországi látogatására hívta meg román kollégáját, aki a meghívást köszönettel elfogadta.

.....

Kedden hazaérkezett Romániából Várkonyi Péter külügyminiszter, aki Stefan Andreinak, a Román Szocialista Köztársaság külügyminiszterének meghívására hivatalos, baráti látogatást tett Romániában. Érkezését a Ferihegyi repülőterem jelen volt Pavel Platona, Románia budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője. (MTI)

Szovjet–japán kormányközi kereskedelmi tárgyalások

Tokió, 1985. január 22. (MTI) — Négy év óta először szovjet–japán kormányközi kereskedelmi tárgyalások kezdődtek kedden Tokióban. Ezeket korábban évente megtartották, az 1981. januári találkozó óta azonban Japán felfüggesztette őket. Ennek következtében az együttműködés visszaesett, a kétoldalú kereskedelmi forgalom csökkent, s Japán mind lejjebb csúszott a Szovjetunió tőkés kereskedelmi partnereinek sorában.

Elsőként a japán üzleti világ ismerte fel, hogy ez a politika merőben ellentétes érdekeivel, ezért erőfeszíté-

seket tett az együttműködés újbóli élénkítésére. Ezt jelzi, hogy tavaly decemberben felújították a nem kormányzati kereskedelmi tárgyalásokat, amelyek korábban szintén rendszeresek voltak, de ugyancsak több éven keresztül szüneteltek.

A kedden kezdődött konzultációk a hasonló jellegű tárgyalások 25. fordulóját jelentik. Négy év után első ízben nyílik lehetőség kormányzati szinten a kétoldalú kereskedelem helyzetének és fejlesztési kilátásainak áttekintésére. Mindkét részről a külügy-, illetve a külkereskedelmi minisztérium illetékesei ültek tárgyalóasztalhoz.

Jaruzelski Gdanskban

Varsó, 1985. január 22. (PAP) — Munkáskollektívákat látogattak meg kedden a Lengyel Egyesült Munkáspárt KB PB tagjai, akik részt vettek a Politikai Bizottság gdanski agglomerációban megtartott kihelyezett ülésén.

A PB tagjai, élükön Wojciech Jaruzelskival, a LEMP KB első titkárával meglátogatták a három város néhány főbb ipari létesítményét, ahol közvetlen beszél-

getéseket folytattak a munkásokkal. Tájékoztották a dolgozókat foglalkoztató kérdésekről, meghallgatták az ország főbb társadalmi-politikai és gazdasági problémáiról alkotott véleményüket.

A pártvezetés tagjait a látogatásra elkísérték a kormány képviselői, a gdanski vajdaság társadalmi-politikai és gazdasági vezetői, valamint a vajdaság közeleli személyiségei.

Méhes Lajos a XIX. kerületbe látogatott

Méhes Lajos, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a SZOT főtitkára kedden a főváros XIX. kerületébe látogatott. A vendéget a kerületi pártbizottság székházában Fabriczki András első titkár és Fenyvesi Dezső tanácselnök fogadta, s tájékoztatta a több mint 70 ezer lakosú, dinamikus fejlődő Kispeszt politikai, gazdasági és társadalmi életéről.

Méhes Lajos ezt követően ellátogatott az 1908-ban alapított, s az elmúlt években felújított és korszerűsített Wekerle-telepre, majd megtekintette a városrészt új központjának építkezését. Itt — 1972-től a VI. ötéves tervidőszak végéig — várhatóan 12 ezer lakás épül fel. Gondoskodnak a lakos-

ság alapellátását szolgáló intézményhálózat megújításáról, amelynek eredményeként jelentősen javul az ellátás és a szolgáltatások színvonala.

A SZOT főtitkárának kispesti programja a Gránit Csiszolószerszám- és Kőedénygyártó Vállalatnál folytatódott: Méhes Lajos megtekintette a csiszolókorong-gyártás keverő-, nyersgyártó és készremunkáló műhelyeit, és a gyémántgyártás galvánüzemét.

A kora délutáni órákban Méhes Lajos részt vett a gyáregység kommunisztáinak a kongresszusi irányelveket tárgyaló és vezetőségválasztó taggyűlésén. (MTI)

KGST bizottsági ülés Budapesten

Az emberi munkavégzés optimális feltételeinek szabványosításáról tanácskozik hazánkban a KGST ergonomiai együttműködési bizottsága. A viszonylag új tudományág problémáit a szocialista országokban pszichológusok, mérnökök, közgazdászok, pedagógusok, orv-

sok és más szakemberek kutatták, s a mostani rendezvényükön egyeztetik eredményeiket.

A Budapesti Műszaki Egyetemen kedden kezdődött — és péntekig tartó — ülészakot Drecin József művelődési minisztériumi államtitkár nyitotta meg. (MTI)

Magyar–kubai gazdasági tárgyalások

A magyar–kubai gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési bizottság 13. ülészakára kedden Budapestre érkezett José Ramón Fernández Alvarez miniszterelnök-helyettes, oktatási miniszter, a bizottság kubai társelnöke. A vendéget a Ferihegyi repülőterem Csehák Judit miniszterelnök-helyettese fogadta. Jelen volt

Kubai Köztársaság budapesti nagykövete, Marjai József, a Minisztertanács elnökhelyettese és José Ramón Fernández Alvarez, a bizottság társelnöke. A bizottság kubai tagjai napirend alapján a magyar–kubai gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési bizottság megkezdte munkáját. (MTI)

Végző búcsú Gosztyni Jánostól

Elvtársai, barátai, harcosársai vettek végző búcsút kedden a Mező Imre úti temető disztravatólojában Gosztyni Jánostól, az MSZMP Központi Bizottságának volt tagjától, a Magyarok Világszövetségének főtitkáráról, a Hazafias Népfront Országos Tanácsa elnökségének tagjától. A vörösdrapériával szegélyezett, koszorúkkal övezett ravatálnál — ahol kitüntetései bíborpárnákon helyezték a koporsó elé — diszorszeget álltak párt- és állami életünk veze-

tő személyiségei, egykori harcosársai. A gyászszertartáson az MSZMP Központi Bizottsága és a HNF Országos Tanácsa nevében Horn Gyula, az MSZMP KB oszállyvezetője vett búcsút az elhunytól.

Szűts Pál, az MVFSZ főtitkárhelyettese az elhunyt barátait, munkatársait és családját részéről mondott búcsúszavakat.

Gosztyni Jánost Celdömlőkön helyezték örök nyugalomra. (MTI)

Maffiavég?

bitószerszempészés révén előtűnt: a maffia ma az amerikai kábítószerpiac legnagyobb szállítója, bár koránt sincs már egyedül, az üzletbe beszálltak a kínai és vietnami emigránsok bűnbándái, a karibi és a közép-amerikai bandák is, amelyek főként Miami-ból folytatják üzleteiket. A maffia részesedése azonban így is hatalmas. Amerikai adatok szerint jelenleg évente csupán ebből az egy üzletágból a 15 milliárd dollárt is meghaladja a nyereség.

Ez azért csak töredéke az amerikai maffia jövedelmének. Egy nemrég közzétett becslés szerint a hallgatag szicíliaiak családjai évente 168 milliárd dolláros jövedelmet váganak zsebre, ez több mint Ausztria és Görögország egyévi teljes nemzeti össztermékének értéke. A főbb üzletágak hagyományosak — a tiltott, de egyes helyeken legalizált szerencsejáték, zsarolás, az uzsora, a prostitúció, a szakszervezetekben végzett illegális tevékenység, s a természetesen már említett kábítószerszempészés és -forgalmazás. Azóta azonban a maffia már sokkalta több „legális” üzletet is tart

fenn, nem csupán Corleone keresztapa kis étolajvállalatát.

Benne van a maffia pénze az amerikai vendéglátóiparban, az éttermek, bárók, szállodák láncolatában, üzletelnek ingatlanokkal — ennek egyik mellékterméke volt az a politikai botrány, amelyet a Demokrata Párt tavalyi alelnökjelölt-nője, Geraldine Ferraro férje, az ingatlanüggyel foglalkozó John Zaccaro körül robbantottak ki —, sőt még olyan üzletágakat is kezükbe kerítették, legalábbis egyes körzetekben, mint a személygyűjtés, amelyet magánvállalatok bonyolítanak le...

Pedig az amerikai maffia szorosan vett szervezete tulajdonképpen nagyon szűk csoport. Az ország területén 24 „család” van, teljes jogú tagjaiknak száma 2000–4000 főre becsülük s még a különböző „bémunkásokkal” és a szimpatizánsokkal együtt is csak körülbelül 20 ezer emberrel számolnak a hatóságok. Ráadásul az utóbbi időben a bűnözők szervek nem egy sikert értek el a maffia ellen vívott csatában: a 24 családfő közül 16 ellen sikerült

valamilyen indokkal bírósági ítéletet kivívniok. De a maffia szervezete is átalakult: Buscetta szerint olyannyira „demokratizálódott”, hogy a családfejek választják, sőt le is váltathatják őket tisztükből, igaz, ezt gyakran a rivális bandák bérnyilkosai teszik meg. Az is tény, hogy a belháborúk, a családoknak az üzletért folytatott csatái is megzúdították a teljes jogú tagok számát s a rendőrség egyes — nyilván derűlátó — képviselői New Yorkban úgy vélik, hogy az utánpótlás nem gyors. (A New York-i rendőrtisztviselőknél lassan már nem szicíliai maffiózók, hanem a világ sok más tájáról érkezett és persze a helyi bűnözők, kábítószer-csempészek okozzák a legtöbb fejtörést.)

De azért a maffiaszáladok erőivel még sokáig számolni kell. Egy neves jogász, Robert Blakey professzor tavaly még legálább tíz évre becsülte azt az időszakot, amire a hatóságok elérhetik a fronttörtést. Egy kaliforniai maffiakutató kollégája, Donald Cressey professzor azonban másként vélekedik. „Ha sikerül is 300 maffiatagot rács mögé dugni — mondotta —, azonnal újabb 300 lép a helyükre. (MTI — Panoráma)

Kis Csaba

RIDEG SZAVAK

Washington az elnöki beiktatás programjának megváltoztatására kényszerítette a váratlanul szokatlan időre fordult időjárás. Am úgy tűnik, nemcsak a hírtelen beköszöntött zord klíma, hanem Reagan beszéde is lehűtötte a kedélyeket.

Erthető okokból. Az elnök ugyanis ismét a megszokott vádaskodással állt elő, a Szovjetuniót felelőssé tette a fegyverkezési versenyért. Ugyanakkor határozottan sikraszállt az úrfegyverkezési programért. Azokért, a tervekért, amelyek még a genfi külügyminiszeri találkozó előtt és azóta is a szovjet vezetők éles bírálatát váltották ki.

Az amerikai sajtó visszafogott és mérsékelt hangvételűnek minősítette a beiktatási beszédet. Valójában azonban Reagan mintha figyelmen kívül hagyta volna, hogy küszöbön állnak a szovjet–amerikai tárgyalások. Aligha közömbös az eszmecserék kimenetelére, hogy milyen légkörben ülnek majd tárgyalóasztalhoz a küldöttségek. Reagan első négy esztendeje baljós helyzetet teremtett: Moszkva és Washington kapcsolataiban óriási visszacsúszás következett be, megkezdődött Európában a tömegpusztító fegyverek telepítése, s veszedelmes fegyverkezési hajszák körvonalai bontakoztak ki.

A párbeszéd fonálát csak a múlt év szeptemberében, Gromiko New York-i látogatása idején vette föl a két nagyhatalom. Január 7-én és 8-án pedig Genfben 15 órát tárgyalt a szovjet és az amerikai külügyminiszter. Eszmecseréik azzal az öröndetes döntéssel értek véget, hogy három témakörben megkezdődnek a két nagyhatalom közötti tárgyalások.

Reagan beszédében szót ugyan a fegyverzetkorlátozásról: „... Azt keressük, hogyan lehet egy napon minden nukleáris fegyvert eltüntetni a föld színéről” — mindez azonban nélkülözötte a konkrétumokat. S ami még szembetűnőbb: az elnök újra felvételbe vette a „csillagháborús” tervek megvalósítását.

Moszkva jó néhánykor tudomására hozta Washingtonnak: hajlandó az érdemi tárgyalásokra, de csakis olyan körülmények között, ha a másik fél szándékai is őszinték. Nos, a Genfben elhatározott eszmecserék kimenetelére szempontjából Reagan beszéde nem jósított föl derűlátásra. A fegyverkezési program változatlan folytatásának hangsúlyozása joggal kelt gyanakvást, s megkérdőjelezi a szándékok őszinteségét.

Márpedig — mint az Washington nyugat-európai szövetségi vezető államférfiainak megnyilatkozásából is kiderült — keleten és nyugaton egyaránt megnyugvással és nagy várakozások jegyében fogadták a szovjet–amerikai tárgyalások híreit. Ronald Reagan beiktatási beszéde nem igazolta ezt az óvatos derűlátást. Majd elvállal, hogy az elnök szándékai miként jutnak kifejezésre a tárgyalások megkezdése után.

Gyapay Dénes

Az idén 95600 kocsit várható

A múlt évben sem javult a helyzet az autópiacon, sőt a korábbihoz képest általában Zasztavát választ, az 1987-től többet kellett várni az új kocsikra. Az idei kilátásokról juthat hozzá. Az egyetlen tívezérgigatónya tájékoztatta az MTI munkatársait.

A MERKUR az idén — az előzetes tervek szerint — 95 600 személygépkocsit szerez be, 80 százaléka már meg is kötötték a magánjogi megállapodásokat a szállításra. A várakozási idő továbbra sem csökken. A mintegy húszezer közlelivel együtt folyamatosan, immár három esztendőre, több mint kétszáz ezer megrendelőt tartanak nyilván; évente legalább annyi az új igénylő, amennyi kocsit átvesznek. A kereslet és a kínálat egyenlegéből az tűnik ki, hogy a legkeresettebb típusokra 5–6 évet is várni kell. Jelenleg valamennyi Ladára csak 1990. évi szállításra vesznek fel megrendelést, a Skoda 120 L típusú 1989-re tudják vállalni, a Trabant Limousinra, valamint a Polski Fiatra és a Moszkvicra 1988-ig kell várakoz-

ni. Kedvezőbb a helyzet a többi típusnál, hiszen aki korábbihoz képest általában Zasztavát választ, az 1987-től többet kellett várni az új kocsikra. Az idei kilátásokról juthat hozzá. Az egyetlen tívezérgigatónya tájékoztatta az MTI munkatársait.

Az ellátási gondok közepette kedvezőnek ígérkezik az első negyedév, amikor összesen 27 ezer kocsit beérkezése várható, Wartburg Limousinból például több is, mint amennyire jelenleg megrendelése van a vállalatnak. Ladából több mint hat-ezer, ezen belül 1200-asból háromezer, az 1300-asból 1625, az 1500-asból 1500 várható. Skodából előreláthatóan összesen 2500 érkezik, a 120 L típusból például 1950, 8200 Trabant, 580 Polciai Fiat 126-os, 3000 Dacia és 500 Zasztava jön, Moszkvicából viszont mindössze 50-re lehet számítani március végéig. (MTI)

Pályaválasztásra készülve

(Folytatás az 1. oldalról) esetben is, ha a tanuló az első helyen megjelölt oktatási intézménybe nem nyert felvételt, s ezért jelentkezési lapját a másodikiként felvett iskolába továbbították.

Amennyiben a jelentkező felvételét a második helyen jelölt középiskola oktatási intézmény is elutasítja, úgy a lapot visszaküldik a diák általános iskolájának. A szakpályaválasztásról a második helyről történő elutasítás után a jelentkezési lapot átadhatják — ha a szülő egyetért ezzel — valamelyik szakmunkásképző intézetnek.

A továbbtanulási kérelem elutasításáról és a fellebbezés, a panasz lehetőségeiről a szülő — a jelentkezési lap visszaérkezését követő három napon belül — az általános iskola igazgatója tá-

jelkoztatja. Elutasítottak csak akkor tekinthető a kérelem, ha a jelentkezési lapon megjelölt két középiskola igazgatójának egyike sem vette fel a tanulót. A szülőknek csak ebben az esetben áll jogukban fellebbezniük. (A szakmunkásképző intézetekből történő elutasítás esetében fellebbezésnek nincs helye.)

A szülő (gondviselő) az elutasított diákot a kérelem felvételétől számított 8 napon belül fellebbezési kérelmet nyújthat be a gyermek általános iskolájának igazgatójához. A fellebbezés esetleges elutasítása után a továbbtanulási lap a Pályaválasztási Intézethez kerül, ahol nyilvántartják a megrendelésre álló iskolai helyeket. Az intézet ezután újbóli pályaválasztásra biztatja a fel nem vett tanulókat, illetve szüleiket, és elfogadható megoldást keres számukra. (MTI)

SZOBOSZ

Fél n

Nagy forgalmat b

— Problémák? zet vissza Csonka Hajdúszoboszlói Szolgáltató Szövetke. — Vannak. — sely nem múlt el Persze ebből nem le azt a következő megye déli rész szövetkezetben olyan gondok, a mottevoen b gazdálkodásukat, nyességüket, hisz szolgáltatás barmtában tevékenylen nyereséges t sem lehet biztos.

Mert gondolju egy átlagos kerek kasszony napj kiadásából mit szór. Természetesen szolgáltatásokra szekeret, amelyek toznak szorosan tartáshoz. Mondjuk havonta járt foc kéthavonta koz akkor ezen túl es második hónapba fodrászhoz és koz még ritkábban. V a tisztítóba hordt mütét mosatni, s maga mos és vasa kicsi sokra megy. rek igenis me hogy mire adják zen megkeresett. En nem mondom, denki okosan tá dik, de az igazs hozzátartozik, h csak az tud takar dalkodni — meg a ban is —, akinek De térjünk vissza tató szövetkezethe Megyénkben a központi irányelve felelően két szöve a gesztora a szol nak. Hajdú-Bihar szén a bősörmény

Ez egy vendégcsal

Fotóműterem

SZOBOSZLÓI SZOLGÁLTATÓK

Fél megye gazdái

Nagy forgalmat bonyolítanak le a használt cikkeket forgalmazó üzletben Hajdúszoboszlón

— Problémák? — kérdezték vissza Csonka Imréné, a Hajdúszoboszlói Általános Szolgáltató Szövetkezet elnöke. — Vannak. — Am a mostani nem múlt el az arcáról. Persze ebből nem vonhattam le azt a következtetést, hogy a megye déli részén dolgozó szövetkezetben nincsenek olyan gondok, amelyek számottevően befolyásolják gazdálkodásukat, eredményességüket, hiszen aki ma a szolgáltatás bármely ágazatában tevékenykedik, egyetlen nyereséges negyedévben sem lehet biztos.

Mert gondoljuk csak el, egy átlagos keresetű munkásasszony napjainkban a kiadásaitól mit húz ki először. Természetesen az olyan szolgáltatásokra költött összegeket, amelyek nem tartoznak szorosra a létfontosságúhoz. Mondjuk, ha eddig havonta járt fodrászhoz, és kéthavonta kozmetikushoz, akkor ezen túl csak minden második hónapban jár majd fodrászhoz és kozmetikushoz még ritkábban. Vagy. Eddig a tisztítóba hordta az ágyneműjét mosatni, most újból maga mos és vasal. Mert sok kicsi sokra megy. Az emberek igenis megfontolják, hogy mire adják ki a nehezen megkeresett pénzüket. En nem mondom, hogy mindenki okosan takarékoskodik, de az igazsághoz az is hozzátartozik, hogy igazán csak az tud takarékosan gazdálkodni — még a háztartásban is —, akinek van miből. De térjünk vissza a szolgáltató szövetkezetekhez.

Megyeinkben a korábbi központi irányelveknek megfelelően két szövetkezet lett a gesztora a szolgáltatásoknak. Hajdú-Bihar északi részén a boszörményiek a déli

részen a szoboszlóiak a gazdák. A szoboszlói szövetkezet működése 43 településre terjed ki. Ezen a területen 128 üzletet vagy műhelyt üzemeltetnek, és 22-féle szolgáltatási formával állnak a lakosság rendelkezésére. Lehet, hogy aki most a 22 szakmát számbavevési, még 22-t fel tud sorolni hozzá, amelyre szükség van. Am azt is figyelembe kell venni, hogy a szövetkezet nem vállalhat teljes körű ellátást, s erre nincs is szükség, mert szinte minden községben élnek és dolgoznak kisiparosok is, akik szintén a lakosság igényeit elégítik ki. A szövetkezet és a magánszektor jól kiegészíti egymást.

Nem lehet azt kijelenteni, hogy az a 43 község, amely a szoboszlóiakhoz tartozik, minden vonatkozásban jól ellátott szolgáltató hálózattal rendelkezik, de azt igenis ki lehet jelenteni, hogy a helyzet évről évre javul. Szinte minden faluban vagy nagyközségben — ahol a lakosság lélekszáma ezt indokolta teszi — szolgáltatóházat üzemeltetnek. Azokon a helyeken pedig, ahol csak kisebb üzletek, műhelyek működnek, azoknak a felszerelését s az üzletek berendezését igyekeznek korszerűsíteni. Mindent azért teszik, hogy a falusi ember ne érezze annyira az egyébként nyilvánvaló és valóságos hátrányát a szolgáltatások területén.

Az egyetlen szövetkezettől sem lehet elvárni — még ha az államtól támogatást is kap a végzett tevékenységéhez —, hogy gazdaságtalan egységeket üzemeltessen. Pár évvel ezelőtt, mikor megszűnt az árkiegészítés némely szakmában, a szoboszlóiak helyzete is meg-

rendült. Akkor — 1981-ben indult meg sorozatban az általánódias elszámoló rendszer bevezetése. Minden olyan üzletet, ahol erre megvolt a feltétel, kiadták bérbe a saját dolgozóiknak. Még a berettyóújfalui vegytisztító és mosó szalon is gebinés gazdáé lett. De nem is volt baj egyetlen ezt követő évben sem a nyereséggel. Talvaly például a közel 46 millió termeléshez 3,5 millió nyereséget produkáltak.

Jelenleg a szolgáltatások közül egyelőre a fotósoké a legeredményesebb, és jelentősen használt cikk forgalmazása is. A megye déli részén eddig már 12 használt cikket árusított boltot nyitottak meg, melyek eredményesen működnek. A jelen s a jövő azonban még ennek ellenére sem biztos. Az igaz, hogy az árbevétel s a nyereség növelésével számolnak, ám ennek a valóra váltása nemcsak a szövetkezetek ügyességén, hanem a lakosság pénztárcájának laposodásán is múlik. Az, hogy ahol lehet, csökkentették az adminisztratív létszámot, nem elég az eredményességhez. De még az sem, hogy a központi berfejlesztés elvei számukra az irányadók a bér-elosztásánál, tehát a berfejlesztési lehetőségük nem a teljesítményüktől függ, s így dolgozóik szívesebben maradnak a szövetkezetben. Ezek csak adalékok lehetnek egy jobb minőségű, magasabb színvonalú, általános szolgáltató hálózat megteremtéséhez. Az elnökszállan egységeket üzemeltessen. Pár évvel ezelőtt, mikor megszűnt az árkiegészítés némely szakmában, a szoboszlóiak helyzete is meg-

Ez egy vendégszalagoló szerződéses fodrászüzlet

Fotóműterem

(Fotó: Nagy Gábor)

AZ IRÁNYELVEK VITÁJÁBAN JAVASOLTÁK

Emberi és társadalmi tartalékok...

Avagy mi minden van a szavak mögött

Még egy jó hét, és ország-, megyeszerte befejeződnék a pártalapszervezetek vezetőségválasztó taggyűlései, amelyeknek első napirendi pontjaként a kommunisták megtárgyalják az MSZMP Központi Bizottsága által a XIII. kongresszus előkészítéseként kiadott irányelveket.

A múlt héten a nagyobb részt debreceni, tehát nagyvárosi párttaggyűlések tapasztalatai közül ragadtam ki hasonló című töprengéseimhez néhány továbbgondolásra érdemes javaslatot azon sok közül, amelyek a kongresszusi irányelvek vitái során az üzemekben és intézményekben megfogalmazódtak.

Ez alkalommal egy zömében kisebb településeket felölelő településcsoport taggyűlési tapasztalataim gondolkodom el. A püspökládányi városi jogú nagyközségi pártbizottság irányítása alá a hajdan volt járás tizenkét települése tartozik. Jó pár termelőszövetkezeti, pedagógus, lakóközveti, AFÉSZ-beli és természetesen lényegesen kevesebb ipari üzemi pártalapszervezettel.

A városi jogú nagyközségi pártbizottság vezetői, munkatársai, képviselői, valamint taggyűlésein jelen voltak gyűjtötték a javaslatokat. Tapasztalataik gyűjtéséből ragadok ki néhányat. Természetesen a mostani gondolatok sem lépnek fel az összegzés igényével, hiszen ennek joga a választott testületet illeti. Okulunk viszont a sebtiben kiragadott javaslatokból is szabad.

A vidékiség hátrányai

Nem meglepő, hogy a taggyűléseken a felszólaló párttagok sokat foglalkoztak a településük helyzetével. Gyakori javaslat volt például, hogy erőteljesebb intézkedéseket kellene tenni a falu és a város közötti különbségek csökkentésére.

Sokszor szóvá tettük már a falu, a vidéki város és a főváros közötti szolgáltatásbeli, ellátásbeli és egyéb különbségeket. Történetek is léteznek, amelyek javítani szándékozták a helyzetet, de nem felelték meg, mert az a kis települések kommunisztái továbbra is kifogásolják: az objektív adottságok miatt még mindig a falun élő ember van hátrányban. Még mindig neki kell sok esetben a megyeszékhelyre vagy a

településeken jobban ismerik egymást az emberek, jobban beletápnak egymás életébe. E községek taggyűlésein konkrétan megfogalmazták: a szociális segélyezésnél, a szociális juttatások adásakor jobban meg kellene nézni azt is, hogy ki miért került a rászoruló helyzetbe. Magyarán szólva: ne adjon a társadalom szociális segélyt az olyan embernek, akinél tudvalevő, hogy pár óra múlva itallá változnak a gyermekei miatt adó? százasok.

Talán valóban el kellene már gondolkodnunk ezen. Kétségtelen a társadalom jó szándéka: az ilyen ember sorsukban nem vétke, ártatlan gyermekeink akar az állam segíteni.

De tényleg segítség ez így? ... Nem lenne-e jobb a száználvaló gyerekeken segíteni más és más elvágásban eredményesebb módját megkeresni? ...

Kemény határok

Sajátosan püspökládányi a példa, de országos a gond, amely a következő javaslatból kicsendül. A javaslat pedig így szól: a megyehatárokat nem kellene olyan mereven értelmezni, amint az jelenleg is történik. Adminisztratív, elszámolási — tehát bürokratikus — okokból ugyanis például a püspökládányi beteg nem lehet a mindössze 16 kilométerre levő karcagi kórházba vinni.

Mert az már Szolnok megye. Csak a kétszer annyira levő berettyóújfalui vagy a majd háromszor annyira levő debreceni kórház vehető igénybe. Csak azért, hogy egyszerűbb legyen a ki tudja milyen bonyolult kórházi elszámolás! Pedig Szolnok megye közismerten jobban áll a kórházi ágyak számát illetően, mint Hajdú-Bihar.

Hát igen. Az embernek az ilyen dolgok hallatán az jut eszébe: igaza van a javaslattevőknek, példája talán nem is túlzó: a megyék közötti határ néha keményebbnek tűnik, mint az országok közötti.

Vagy csak a bürokrácia fala az? Lehet. A püspökládányi kommunista, csak ezen áldatlan állapot megszüntetését javasolták az irányelvek, vagyis társadalmi valóságunk elemző dokumentuma vitája során. Mi viszont tovább mehetünk, megkérdve: ahol az ilyen bürokratikus falakat létrehozták rövidlátó rendelkezésekkel, köldöknező íróasztal- szemlélettel, ott nem látják a fonák helyzetet?

Ki tudja, a szükséges út hány sorozatát teszik meg a társadalom tulajdonában levő mentőautók és egyéb járművek. Es hány sorozatát fogyasztják a szükséges benzinnek, jármű-elhasználódásnak az ilyen és ehhez hasonló merev, vagy rövidlátó szabályozottságok miatt más területeken is! A közvilágításból, a közgyógyoszlóból, a közgyógyoszlóból és a magánemberek pénzéből.

Mert így vagy úgy, közvetlenül, vagy közvetve, mindannyiunk zsebére történik ez!

Az érintett illetékesek persze nyilván véltéknek mondják magukat, hiszen tehetnek ok arról, hogy ilyen meg ilyen rendelkezések, ilyen meg ilyen felső szabályozások ezt írják nekik elő, vagy erre készítetik őket?

Nem. Persze, hogy nem. Papírforma szerint legalábbis ...

De ha egyszer elérnénk, hogy a rendelkezések mechanikus végrehajtói elgondolkodnának azon, amit véghez, ha döngötnék a felső szervek kapuját, hogy változtassák meg az ő kezükben a guzsbakot, az őket feje nélkül bürokráciára készítő rendelkezéseket! Hát igen. Az lenne a tartalékok igazi feltárása!

...Már tudniillik az emberi és társadalmi tartalékok azon feltárása, amelyről a kongresszusi irányelvek beszél.

Hornyák András

Van, aki csipősen szereti

Szinte röstellem leírni, de az utóbbi nehéz években — amikor mindenki fontosabb ügyekkel volt elfoglalva — jómagam bizony meglehetősen komolytalan időtöltésre adtam a fejem. Csipős mustárt kerestem. Mielőtt bárki irigykedni kezdene, hogy jó dologban nem tudom, mit csinállok, hadd áruljam el gyorsan: én sem voltam képes kikerülni a megélhetés szigorodó akadályait, a magánélet gyakori buktatóit. Sőt!

Mind ezek ellenére idestova több mint egy évtizede foglalkoztam a kereséssel: sikerül-e valamelyik boltunkban csipős mustárra szert tennem. Olyan ízűre, amelyik nagyjából hasonlít annak a készítménynek csodálatos zamataira, amelyikkel valamikor Moszkvában hozott össze a sors, illetve a pincér.

Mindhiába. Csak az az „egyenizű” akadt a kezembem, amit már gyerekkoromban is adtak a legendás „kettős” kolbászhoz. Öszintén szólva azt sem tudtam biztosan, hogy létezik-e ná-

lunk csipős mustár, vagy pedig ezt a típust többé-kevésbé dinamikus fejlődésünk ellenére sem tudjuk itthon előállítani. Ennek ellenére jártam az ABC-áruházakat.

Aztán — amikor már a legutolsó külföldi származású üveg alját is kinyaltam — ráam mosolygott a szerencse. Rátaláltam a csipős mustárra. A vezetéses történelmi csata színhelyéről és még híresebb vörös boráról ismert város (latin) nevét viselő AFÉSZ piacra dobott termékét mégsem tudom egyértelműen dicsérni. Ugyanis hiába írták rá a műanyag dobozkára, hogy az csipős, bizony az ugyanolyan izűnek bizonyult, mint a többi. Persze ezt is elfogadtam, de hiába bíztattam magam, hogy majd csak elkezd csipni — ahogyan a felirata ajánlja —, csak nem akart. (El kell ismernem, a szövetkezet hasonló csomagolású torma is olyan erős, ahogyan az a nagykönyvben meg van írva.)

Lassan kezdtem belenyugodni, hogy a kártya, a nök és hasonló játékok után a mustárral sem lesz szerencsem az életben, illetve a hazai boltokban. Legutóbb is csak azért vásároltam egy természetes üveggel, mert az előző elfogyott. S azért emeltem le éppen őt a polcra, mert tücsök — tubusos, kis üveges, műanyag dobozos stb. — társa közül, mert csavarmenetes zárja volt, így azt ígérte, nem kell sokáig bajlódnom a felnyitásával.

S milyen a véletlen! Úgy meglepődtem a tartalmát, mint valamikor az első csipős mustárt Moszkvában, s legalább olyan zamata volt, mint amilyenre a tőlünk Nyugatra fekvő üzletekben bukkanhat az utazó. Szóval csipős, erős, zamatos. Pontosan az, amit már oly régóta kerestem.

Ezek után ismételtelen megnéztem az üveg egyébként tetszetős címkéjét, ám egyetlen aprócska jel sem utalt arra, hogy más jellegű mustárt rejtene, mint amelyet általában megszoktunk. Pe-

lig jó magyar szokás szerint elég sok információt olvashatunk a papíron. Talán ezért nem fért már rá az a rövidke szó sem, hogy csipős.

Most kérdezem magamtól, miért is elégedetlenkedem. Végül is a szívós munka meghozta gyümölcsét. Ráakadtam arra, amit évek óta kajáltam. Az pedig csak aprócska szépséghiba lehet ezekben a nehéz években, hogy egészen másban találtam meg a keresett ízt, mint amiben a feliratok szerint kellett volna. Ne gyögyek a jövőben a feliratoknak? Kár lenne általánosítani.

Am van még itt egy aprócska bökkendő. Mit tesz vajon az a vásárló, akit egy ilyen „álcázott” mustár ugyancsak félrevezet, de a megszokott, magyaros, enyhén savanykás szereti, s az erőset ki nem állhatja? Legfeljebb kidobja. Hisz (ebben a pillanatban) csak 12,80 az egész üveg mustárostul, feliratostul. Vagy odaajándékozza olyasvalakinek, aki tényleg a csipősen szereti. Neveket — a magamén kívül — sajnos nem tudok ajánlani.

T. Szűcs József

Némi javulás várható

Karácsony előtt alaposan kiköveztünk, még ilyenkor is csendesebbek az árak, az üzletek. Az uborkaszegzson azonban csak az eladásra jellemző, a kereskedelmi vállalatok és szövetkezetek beszerzési munkája kifejezetten élénk, aktív. Folyik a tárgyalás a szállítókkal — nagykereskedelmi és iparvállalatokkal — arról, mi kerülhet az üzletekbe a következő szezonokra, általában az 1985. esztendőre.

Több árut kér a fogyasztó

A fogalmazás — mi kerülhet az üzletekbe — talán érzékelteti az alapállás lényegét: a forgalmazóknak az esetek többségében meg kell küzdeniük az áruért, különösen, ha olyanhoz akarnak hozzájutni, amelyet a lakosság kíván, keres. Ez még a viszonylag bőséges rendelkezésre álló élelmiszerekre is igaz, hiszen a kínálat csak akkor teljes, ha a keresett olcsóbb termékekből is elegendő van.

Még inkább harcolniuk kell a kereskedőknek az iparcikkért, amelyek közül jónéhányból 1984-ben kifejezetten hiány volt. Ma sem lehet könnyen hozzájutni például színes televízióhoz — olykor még fekete-fehérhez sem —, fagyasztojádához, hazai hűtőszekrényhez, villanytűzhelyhez, nagyobb bojlerhez, tetőfedő cseréphez, gyermekcipőhöz — hogy csak néhány példát említsünk. Ezeknek, és más hasonló termékeknek a beszerzéséről folytatnak különösen élénk tárgyalásokat a termelő vállalatokkal a forgalmazók.

A hiány okait már számos elméleti munkában, tanulmányban elemezték a közgazdászok. Most itt érjük be néhány jelenség tömör felsorolásával. Az esetek egy részében a gyártó kapacitásuk szűkek, s a mai helyzet

sem kedvez még a jelentősebb beruházásoknak. Más termékek gyártásához az alapanyagok, a félkész termékek vagy éppen a csomagolóanyagok beszerzése okoz gondot, ismét másokat maximitál árak, alacsony nyereségtartalmuk miatt nem szívesen állítják elő, vagy nem szívesen forgalmazzák.

Mindezen adottságok ellenére követelményként támasztja az 1985. évi népgazdasági terv, hogy meg kell őrizni a fogyasztói piac egyensúlyát, és mérsékelni kell az egyes termékcsoportokban kialakult feszültségeket. Tehát a terv némi javulást ígér a lakosság áruellátásában. Számol azzal is, hogy 1985-ben mintegy 2 százalékkal többet vásárolnak majd — erre enged következtetni a bérek, a keresetek várható emelkedése —, tehát a piaci egyensúly megőrzéséhez is több áru szükséges.

Segít az Árhivatal

Mint korábban, most is a hazai ipar szállítja a fogyasztói cikkek mintegy 85 százalékát. Az eddigi tárgyalások arra engednek következtetni, hogy az ipar nagyobb mennyiségű hűtőszekrény, televízió, bojler, építőanyag szállítására vállalkozik, ez azonban még nem jelenti azt, hogy mindezekből a termékekből a választék is megfelelő lesz. Már csak azért sem, mert a belföldi szállításokat gyakran módosítják az exportés az importlehetőségek.

Számolni kell tehát ezúttal is bizonyos bizonytalansági tényezőkkel. Megeshet, hogy valamelyik gyárunk váratlanul előnyös külföldi megrendeléshez jut, és emiatt belföldi szállítási kötelezettségének csak később fordulhat, hogy a termeléshez szükséges külföldi alapanyag, gép vagy csomagolóanyag beérkezése késik, s a termelésben bekövetkező

fennakadás kihát a bolti árukínálatra. Bár ezeket a nehézségeket nem lehet kiakadályozni, a gazdaságpolitika igyekszik megelőzni. Az Árhivatal intenzívebben él megnövekedett piacfelügyeleti jogkörével: arra törekszik, hogy megelőzze a fennakadásokat a piac; folyamatosan, ha pedig ezek már bekövetkeztek, akkor sajátos eszközeivel — például központi tartalékokból történő kiutalással, az intervenciók alap felhasználásával — segíti át az időszakos nehézségeken a vállalatokat.

Ésszerűbb Importot!

Javítható a lakosság áruellátása oly módon is, hogy a vállalatok ésszerűbben használják fel az importlehetőségeket, köztük a tőkés behozatal lehetőségeit is. Erre azért szükséges most emlékeztetni, mert a közeljövőben bizonyos termékek — például a kozmetikumok — választékát talán túlságosan erőteljesen növelték ahhoz képest, hogy más termékcsoportokból a mennyiségi igények kielégítésére sem sikerült gondoskodni.

A baráti országokból behozható áruk mennyiségét általában kontingensek szabják meg, de a kereskedelmi vállalatoknak módjukban van különféle cserével, akciókkal — áruházi csere, határmenti csere — fokozni az importot. Természetesen azt is befolyásolhatják, sőt meghatározhatják, hogy mi érkezik be az árucserék keretében. Tehát nem kis részben a kereskedelmi vállalatok, szövetkezetek is műlik, hogyan alakul az idén a lakosság iparcikkellátása.

Általában elmondható, hogy óvatossággal, optimizmussal ítéltethetjük meg az 1985. évi fogyasztói cikkek kínálatát: van okunk remélni némi javulást a közismert nehézségek ellenére is.

Gál Zsuzsa

A TÁRGYALÓTEREMBŐL

Jogerős ítélet az apagyilkos testvérek ügyében

A „családi béke” helyreállításának különös módját választotta Kovács Sándorné, Gáborján, Kun Béla utca 2. szám alatti lakos. A 39 éves, kilencgyermekes asszony arra biztatta két nagyobbik fiát, a 21 éves Sándort és a 18 éves Józsefet, hogy öljk meg apjukat, aki agresszív, kötekedő magatartásával már jó ideje megromította harmonikus életüket.

1982. november 30-án, mint már oly sokszor, összehívta a házaspárt. A férj a vita hevében azt „tanácsolta” az asszonynak, hogy takarodjon el a házból. Kovácsné azonban kijelentette, hogy a ház az övé, és nem költözik belőle sehova. A vita a tulajdonjog iránt nem dőlt el. Kovács elment a presszóba szórakozni, de távozásán kötötte, mire hazajött, feleségét nem akarja a lakásban látni. Kovácsné Sándor nevű fiához fordult, akit arra

kért, beszélje rá Józsefet is, hogy vegyen részt apja megölésében, mert neki oka is lenne rá, mivel apja ittas állapotban többször azt híresztelte — alaptalanul —, hogy viszonyt folytat saját 16 éves húgával. József nehezen állt rá a cselekmény elkövetésére. Amíg Sándor öccsét győzködte, addig Kovácsné „előkészítette a terepet”. Bekészítette a szobába a feszítőt is, majd kiosztotta a „szerepeket”. Ezt követően gondoskodott arról, hogy férje hazatérjen a szórakozóhelyről. A férfi amikor meglátta, hogy felesége még nem költözött el, nekítámadt, s ismét kipattant a vita, kié a ház, kinek van joga benne lakni. Hangja kissé alábbhangyott, amikor nagyobbik fia arra figyelmeztette, hogy ő ott csak „megtűrt személy”, s betessékolt a szobába az idős férfit. Kovács a vita hevében felkapott egy széklet és a televízió

képernyőjébe vágta. Ekkor lépett elő a szobában rejtőző József, akit korábban anyja már „kellő hangulatra hevített”.

Elkezdődött a küzdelem; a két fiú ütött és rúgott. Néhány perc elég volt ahhoz, hogy az idős férfi mozdulatlanul maradjon a lakószoba padlóján. Mivel ekkor még élt, az anyja arra biztatta gyermekeit, hogy ne hagyják életben. Így aztán az egyik fiú ráállt az apja nyakára.

A rendőrség előtt a gyilkosságot önvédelemként igyekeztek feltüntetni, még tárgyi bizonyítékot is produkáltak egy konyhakész képében — elmondásuk szerint ezzel támadt az ittas Kovács feleségére és fiára. A mese hamarosan „megbukott”. A nyomozás fényt derített a bűncselekmény minden részletére, s rövid idő múlva már a dr. Lakatos Ferenc vezette büntetőtanács előtt kellett számot adni cselekedetéről a triónak.

Az első fokú bíróság a bizonyítékok, a tanúk, és a gyanúsítottak vallomása, valamint az orvosakértől vélemények alapján bűnösnek találta Kovács Sándort és Kovács Józsefet különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés bűntettében mint társtetteseket, anyjukat az említett bűncselekményben mint felbújtót, ezért Sándort tizenéves, Józsefet tizenkét éves, Kovács Sándor pedig tízéves korból elvételével szabadságvesztésre ítélte.

Mindhárom vádlott és védője enyhítésért fellebbezett a Legfelsőbb Bírósághoz.

A másodfokon eljáró bíróság dr. Vágó Tibor vezette büntetőtanácsa a vádlottak és védők indítványát elutasította, sőt a cselekményt előre kitervelt módon elkövetettnek is minősítette. Egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyta, s így az jogerőre emelkedett.

Farkas János

MAGYAR NYELVŰ SZOVJET LAPOK

Lányok, Asszonyok

A Lányok, Asszonyok januári számában folytatja a múlt év szeptemberében elindított, Magyarországi felszabadulásának 40. évfordulóját köszöntő sorozatát.

Ebben a számban befejeződik Anna Gagarina visszaemlékezéseinek közele.

Az ember és a természet című rovat ezúttal az Okai Alami Természeti Védelmi Terület életével, az ott folyó nagyon érdekes munkával ismerteti meg az olvasót. Daruvelő telepet hoztak itt létre, hogy megakadályozzák a madarak kipusztulását.

A Melik-Szimonjan Az elnökasszony életútja című cikke egy érdekes örmény asszony, Marijam Martiroszjan sorát, mai munkáját, életét tárja elénk.

A Don-vidék konyhája című írás érdekes recepteket közöl. Megtudhatjuk belőle például, hogyan készül a töltött káposzta — kozák módra.

A szovjet népek művészetét ismertető sorozat most a világhírű palehi miniatűr-festészetet mutatja be sok képpel. Az írás címe: Korok és mesterek Palehben.

A Te meg én rovat Az anyós című írása életből ellesett történetet mesél el: két házasság alakulását.

Kristályba metszett álmok

Pillanatképek a derecskei üvegszólóból

Ablakainkat a Jégkirálynő kristályvirágokkal ékesített köntöse jüggönyzi. A fagy marja a dermedt üvegre szeszélyes, didergető álmait. S mintha ezeket a csillogó jégkristály ábrándokat oldánák emberien meleggel a Debreceni Üvegipari Szövetkezet derecskei üvegszóló üzemének lányai, asszonyai...

Jól fűtött műhelyben sikoltoznak a csiszolókorongokon az ólomkristály poharak, vázák, tálak. A sima felületen sti-

Megvalósult motívumtervek

Zaj ellen — fülvédő

Csillagmintás váza — készülében

lizált virágmintákat alkotnak kompozíciókká az értő kezek, formálódnak a tervezők kristályba metszett álmai. Kis létszámú, csupán 55 dolgozót foglalkoztat a derecskei üzem. A csiszolók között csupán két férfi szakmunkás van, a többi ügyes kezű lány, asszony. Saját nevelésű a szakmunkásgárda, képzésükéről részben Budapesten, részben pedig helyben, az AMFORA Vállalat mesterei gondoskodtak. Tavaly 601 fajta terméket állítottak elő 13 millió forint értékben. Ez az összeg 800 ezer forinttal haladta meg a tervezettét. A többleteljesítmény nagymértékben köszönhető az aranykoszorús Kossuth Szocialista Brigád jó munkájának.

Az alapanyagot, a „nyers”, mintázatlan poharakat, vázákat, tálakat, gyertyatartókat Parádáról, Ajkáról, Salgótarjánból és Lengyelországból szerzi be az üzem. Javarást ólomkristály, részben pedig káliüveg az anyaga a kecses formájú, mestersen díszített tárgyaknak. Egy részükhöz készen kapják a metszés, csiszolás terveit, de mind gyakrabban tervez saját motívumokat Ács Sándor is, az üzem vezetője, aki szintén helyben tanulta a szakmát, s fejlesztette mesterszintre tudását.

Az értékesítéssel nincs sohasem gond, a szemet gyönyörködtető, a fülnek kellemes csendű termékekért helybe jönnek az AMFORA lerakatvezetői. Rajtuk keresztül jutnak el a műremekek messzi országokba is, dicsérve a derecskei üvegszólók műves munkáját.

Szöveg: Szilágyi Károly
Fotó: Kálmár István

Közterületi zsüri alakult

Reklámlehetőségek Debrecenben

Az újabb és újabb vállalkozások, friss termékek megismertetésére, reklámra várnak, s ezért gombamódra szaporodnak Debrecenben — a városban közterületeken, utcákon, kerítésekben — a cégek, különböző feliratos hirdetések. Ez nem baj, de az már igen, ha a hirdetés, a cég, a reklámtábla izléstelen, nem illik a környezetbe. Az egyre növekvő számban, engedély nélküli közterületi reklám, cégér kihelyezéseinek megakadályozására, illetve azért, hogy a megyeszékhely útvonalai mentén, épületein, terein egységes, bár változatos és izlész kivitelű reklámok, tűzfalfestések valósuljanak meg, együttműködési megállapodás jött létre a városi tanács és a Magyar Hirdető debreceni kirendeltsége között.

E megállapodás értelmében a Hirdető a rendszergazdája mindennemű közterületi reklámnak. A kirendeltség már készített egy olyan felmérést, mely a városban levő reklámlehetőségeket és helyeket számba vette, valamint tervezetett a városképet illő egyedi hirdetőberendezéseket. Ezenkívül létrehozta a közterületi zsürit — tagjai között van építész, grafikus, közlekedési s a közvéleményt képviselő szakember. E zsüri véleménye nélkül Debrecen közterületeire semmilyen cégér és reklámtábla, valamint hirdetőberendezés sem kerülhet ki. Az eljárás úgy történik, hogy az ügyfél a Magyar Hirdető debreceni kirendeltségét felkeresi, ahol tájékoztatják a reklámlehetőségekről. A kivitelre kész anyagterveit kell a zsürinek bemu-

latnia, elfogadása után nyújtható be a tanácshoz engedélyezésre. A kivitelezés megtörténte után a zsüri helyszíni szemlet tart, ellenőrzi, hogy a reklám az engedélyezett módon valósult-e meg, és a meghatározott helyre került-e. A zsürizésnek a keres benyújtásától számított 30 napon belül meg kell történnie, s bár ez az engedélyezést nem pótolja, de csökkenti az eljárás idejét. A zsürizésért fizetni kell. A tanács és a Hirdető közötti megállapodás értelmében a tűzfalak, molinók, aluljárók vitrinjei bérleti díjának felét a tanács városképjavító célokra fordítja.

Természetesen nemcsak a magánszemélyeknek és a vállalatoknak kell ezt az utat bejárniuk, hanem a Hirdetőnek is, hiszen a kirendeltség által felállított berendezéseket, a kihelyezéseket ugyancsak a közterületi zsüri bírálja el. A MAHIR az utcán, tereken, tűzfalokon elhelyezett hirdetéseknek, berendezéseknek létrehozására az idén 500 ezer forintot fordít, s kétszáz berendezést újítja fel, s tartja karban.

A Magyar Hirdető ezenkívül elkészítette Debrecenben egy idegenforgalommal kapcsolatos tájékoztatói rendszert tanulmány- és kivitel tervét. Ez a nagyszabású és régven várt vállalkozás azt a célt szolgálja, hogy segítsen eligazodni a városra érkező idegeneknek a történelmi emlékhelyek, műemlékek, múzeumok felkutatásában, számba vegyék Debrecenben a megmutatásra szánt értékeket, s ugyanekkor újabb reklámlehetőségeket biztosítanak a vállalatoknak, a lakosság számára.

A wittenbergi Luther Márton hű se Bora Katalinné sádkötés éve eset a Münzer vezetett német les bukásával. cselekménye a k ben történt eser

A regényt a kenhauseni útba. A nemesi tá be a felkelőket. Ba és Balzer ban felkelők lobogój megmenekül a A keso középkor berg a további szintere, ahol po gatív figurákat terien a szerző. A kész, Herberger városbíró állar a két menekült támogató diákok seregével. Az í élettel tölti meg, teiknek belső in mekérz éreketet latok tettékké rajza határozott, lú. A pozitív hó jelleme, elvűség hetetlensége a Balzernél és kulminál, s mes tiv figurák közül tanácsos lélekt

Luther csak a hány fejezetében de a sorok mögö jelenlétét az éreketelteti. Töle den és hozzá t Bibliával fegyver bejusomzalom k később ezt a feg kelők ellen fordít bítatja az urak felkelés leverésé elhíhetően ábráz reformáció is maga ellentmond ther maga is elle hordozója. L gyötri, amiért a kelés leveréséhez járult. Meghason val, elbizonytalan zassádkötésétől bekéjének megt író nagy ember tokában próbál k ni Luther elle alakjához. Fej tu formátor magába tika merevséget, pes lesz-e védés merésére? Vissza ni a békét város nek és önmagán író eljut a fele moly lélekelem kell végeznie. Ezt mustól mentes végt. Luthernek,

A hölgy keble tak tetszett. A k tyolt, elhatároza nyebb volt, mint s zanjongva köve a százfrintos Botrányba fulladt hajdú-bihari presszóban m első nyilvános s a nézők családor tott szórakozású madt bosszúságuk sen rontottak nek tarsulatnak. M azt is, hol és kine s fonnyadt bája korábban pedig érdeklődéssel vá bukott fészereplő

A csoport — eg nak a kulturális létrejött kisválnak, magánkezo seknek, amelyekr lagos célja a ha — azóta nem s szűkebb hazánk és jönnek helyet mások. Nagy neve vonalat garantáló (József Attila, Ka gyes, Kosztolány Dino Buzatti, Inermann) műveiből é másorral. Az est jegy elkel, a néző vegyes várakozás az élményteremtő A kezdés csúszik, zöknek eszükbe se csánatot kéri a k Aztán a fővárosi áll a pódiumra. M arckifejezésében tö vetés, az unalom, zönség iránti tiszt nosan-közönyösen ja a műsort, aztá beli a nézők egés lagfizetésével ma érő tiszteletdíjat, e

Hans Lorbeer: A wittenbergai menyegző

A wittenbergai menyegző Luther Márton házasságkötése Bora Katalinnal. A házasságkötés éve (1525) egybeesett a Münzer Tamás által vezetett német parasztfelkelés bukásával. A regény cselekménye a két, egy időben történt eseményre épül.

A regényt a véres frankenhäuseri ütközet vezeti be. A nemesi túlerő legyőri a felkelőket. Bachmann diák és Balzer bányászlegény a felkelők lobogójával együtt megmenekül a vérfürdőből. A késő középkori Wittenberg a további történések színtere, ahol pozitív és negatív figurák mozgatják a történetet a szerző. A dobini lelkész, Herberger tanácsos, a városbíró állanak szemben a két menekülttel, s az őket támogató diákok, polgárok seregével. Az író figuráit élettel tölti meg, cselekedeteiknek belső indítékait rekeszli, megmutatja, hogy a jók tetteikéért vállalják a felelősséget, a rosszokéért pedig megpróbálják elkerülni. A pozitív hősök történelmi jellemre, elvhűségre, rettenthetetlenségre, a menekülő Balzernél és Bachmannnál kulminál, s mesteri a negatív figurák közül Herberger tanácsos lélektani analízise.

Luther csak a regény néhány fejezetében lép színre, de a sorok mögötti állandó jelenlétét az író kitűnően érzékelteti. Tőle indul minden és hozzá tér vissza. A Bibliával fegyvert ad a plebejusmozgalom kezébe, de később ezt a fegyvert a felkelők ellen fordítja, s maga biztatja az urakat a parasztfelkelés leverésére. Az író elhíhathetetlenül ábrázolja, hogy a reformáció is megszülette a maga ellentmondásait, s Luther maga is ellentmondások hordozója. Lelkiismeretét győri, amiért a parasztfelkelés leveréséhez ő is hozzájárult. Meghasonlít önmagához, elbizonytalanodik. Házaságkötésétől reméli lelki békejének megtalálását. Az író nagy emberismeret birtokában próbál közel férkőzni Luther ellentmondásos alakjához. Fel tudja-e a reformátor magában a dogmatikai merevséget oldani? Képes lesz-e tévedésének beismerésére? Vissza tudja-e adni a békét városának, híveinek és önmagának? Mig az író eljut a feleletkező, komoly lélekelemző munkát kell végeznie. Ezt miszticizmustól mentes józansággal végzi. Luthernek, aki „kita-

Előkészítő tanfolyam szakmunkások különbözőzeti vizsgájára

A debreceni Dolgozók Gimnáziuma előkészítő tanfolyamot indít a szakmunkásképző intézetekben, egészségügyi szakiskolában, gyors- és gépirő iskolában végzetek, valamint a szakmunkásképző intézetek jelenleg harmadéves tanulói részére. A tanfolyam önköltséges.

Az előkészítő tanfolyamon a résztvevők — amennyiben sikeres különbözőzeti vizsgát tesznek biológiából és földrajzból — tanulmányaikat a Dolgozók Gimnáziuma második osztályában folytathatják.

Az előkészítő tanfolyam 1985. február 27-én indul, jelentkezők a Dolgozók Gimnáziuma irodájában (Debrecen, Tóth Árpád utca 3. szám) 1985. február 26-ig lehet hétfőtől péntekig mindennap 9 órától 16 óráig.

A jelentkezők szakmunkás-oklevelüket hozzák magukkal.

KÉPERNYŐ

1. Biztos tipp

Péntek este a Szivárvány után — amit egyébként csak azért néztem meg, hogy ismét hallhassam kedvenc zsűrimet, amint az egekig magasztalja az egész szerény igényű kérdésekre adott válaszok, illetve válaszadók zsenialitását, mondván, boldog az az ember — illetve nem az ember, mert az egy tucatsláger kezdő sora —, boldog, az a diák, akit ilyen tanár oktat, mintha a Pesten kívüli világ csupa márhából állna —, szóval azt mondja a vetélkedőt követően a feleségem: holnap — szombaton — este legalább látnak egy kitűnő filmet. „Igen?” „Igen, A Mj újság, címcímét Woody Allen írta, és ilyen színészek szerepelnek benne, mint Peter Sellers, Peter O'Toole, Romy Schneider, no meg maga Woody Allen.” „És hány óráról?” „21.05.” „Akkor hehe.” „Hogy, hogy hehe?” „Szerintem ugrott. Nem fér bele a műsoridőbe.” „Ugyan már, miért ne férne. A filmkomédia egy óra negyvenöt perc, a híradó tíz perc, az együtt egy óra ötvenöt perc, s tizkor máj jöhet is a Himnusz.” „Ez a te tipped.” „S a tied?” „Holtbiztos. Levetik a Koreai Cirkusz műsorát, aztán dobnak mellé még valamit, s a dolog el van intézve.” „Az lehetetlen.” „Pedig így lesz. S már csak azért is, mert amit te mondasz, az túl egyszerű. Vagyis ésszerű.” „Na majd holnap meglátjuk” — zárta le a vitát, s nyugovóra térünk, várva a holnapot, hogy kinek lesz igaz a jóslás dolgában. Mondanom sem kell, hogy ezután is belémre szól a próféta. Lón, ahogy jóslóm.

Félreértés ne essék: nincs szándékomban nemhogy megkérdőjelezni, de még akár csak a leghalványabb célzást is tenni a televízió energiatakarékosságára. Régóta dohogom, hogy semmi szükség az éjszakai adások nagyszámi hóbortjaira. Pláne nincs úgy, ahogy nálunk csinálták. A nézők jól elalmoztatták ezzel, meg azzal, s mire érdemes lett volna nézni a műsort, akkor már csak a bibliai mondat rebegett a ajakunk: a lélek meg kész, de a test erőtlén. Vagyis, akik az egész napot végigdolgozták, s másnapra is fel akartak töltödni némi energiával, ők már rég bevezették a takarékos televíziózást. Önként, a szükséglet megelőzve.

Csak hogy: ha jól értem az intézkedés lényegét, a takarékoság gazdasági célszerűsége szűlt. Az nem rendelkezett el, hogy a műsort is ezzel megegyezően kell elvékonyítani. Persze lehet, hogy egyedül vagyok a véleményemmel, de engem a hatvány halála jobban érdekelt volna, mint az Alfa holdbázis, bár akkor meg nincs Hírhatár, s épp arról, ami a kényszerű helyzetet magyarázza. Csütörtökön. Szombaton viszont már cáfolta. Magával a gyakorlattal. Húsz órákor kezdődött a Koreai Cirkusz műsora, majd azután az angol bűnügyi film. Holott az ésszerű az lett volna: legyen fordítva. Hogy azok — én is —, akiket nem érdekel a cirkusz, kikapcsolhassák a készüléket. Nem, ez így túl logikus lett volna. Mint az például, hogy a Rádió- és televízió-újság 3. számába beletegyenek egy rövidke hírt: kedves olvasóink, ne higgyenek nekünk. A tévéműsor nem az amit itt látnak, azt majd a napilapok fogják közzélni. Mi hetilapok vagyunk, s a nyomdánk szigorúak az előírásai. A kéziratot már tavaly le kellett adni, s ezért a túlkínálta, a szokatlanul gazdag és inycsiklandozó választék. A napi koszt, amit kapni fognak, az jóval szerényebb. Higabb. Mondhatnánk olyan, mint a lé. Azt viszont fogyasszák, fogyaszthatják két kanállal.

2. Keresztkérdés

Az NSZK bűnügyi filmsorozatokat, ha nem is tartoznak a műfaj élvonalába, általában megnézhetők. Ugye a sikerlistán azért csak Derrick szerepe az első helyen, bár néha isten bizony eltűnődöm azon, hogy amit én, az amatőr kriminológus már az első percben látok, azt ő miért csak a legvégén, s legtöbbször miért csak késve fedezi fel. Vagyis miért akkor jön rá a megoldásra, amikor már késő. Amikor már, hogy népiesen szóljak: lőttek az egészen.

A két férfi egy eset sorozattal igaz, először találkozom, de már mindjárt a helyzethez illő tematikával. Rókaavadászat — mondja az alcím, s erről meg az jutott az eszembe, hogy itt nálunk Zempléni farkasvadászok garázdálkodtak. Nem kegyelmeztek szegény négylábasoknak, holott azokat a zord időjárás kényszerítette enyhébb területekre. A sajtó persze résen volt, s azonnal világra kürtölte: farkasveszély B.-A.-Z. megyében. Puskásaink komolyan vették a dolgot, s mivel néhány nyugatnémet turista itt cserkészett, megkérték őket, hogy lennének már a segítségünkre, mielőtt nagy baj történne. Nos, a rókaavadászaton edzett vendégem nem is teketóriázott. Mire a természetvédelmi felelősök magukhoz tértek, volt farkas, nincs farkas. Megették őket Piroshka. Vagyis kilőtte. Holott — köztölték utólag a szakemberek — a farkas nem támadja meg az embert. Fel tőle. Minek strapálja magát. Ismeri az örök szabályt: embernek ember a farkasa.

A mi rókaavadásznak viszont kolléga. Újságíró. S szemfüles. Tudja, hogy mire megy ki a játék. Epp ezért állandóan kérdez. Keresztkérdés. Mint Egrj János az ő játékában. S meg is van a látszatja. Egy-kettőre rájön, hogy a vig őzvegy áll a dolgok háttérében. S ez őt felelte doppingolja. Bár, ha jól megfontolom, hol van a neki járó jutalom attól, mint amit a mi rejtvényfejtőink zsebrevehattunk. Mert képzéjük csak el: Egy kis hozzáértéssel megfejtenek egy egészen szimpla keresztrejtvényt, s minimum harmincezer úti a markukat. S ez minden esetben az egyik félnek biztos pénz. Nem úgy, mint a Kapesoltam. Ott a győzelemért izadni kell. Léven, hogy nincsen rózsza tövis nélkül...

3. Csapda

Hankiss Elemér izgalmas sorozatba fogott a képernyőn. Néhány téma az általa választott témákból: „Hogyan kell ma élnie annak, aki becsületes embernek tartja magát? Boldogulhat-e az, aki meg akarja őrizni erkölcsi tisztaságát? Melyek ma a tisztaság és becsületes élet szabályai?” — s még sorolhatnánk, hogy mi minden, csak hát ez is, mint általában a morális meditáció, magán hordja a kor lényegét. A bizonytalanságot. Már ti, azok részéről, akik az ilyen vagy hasonló jellegű kérdésekre választ várnak, választ keresnek.

Volt ugye eddig az a történet, amikor a lány, hogy találkozzék a fiúval — szerelmével —, enged a bankár ajánlatának, és megszerzi a szerelméhez vezető út költségeit. Tamase, s erősen didaktikus céllal. S mégis mennyire megosztottak a véleményem. A nagy többség persze a lányt tartotta legrokonszenvesebbnek, a bankárt pedig a legellenzenvesebbnek.

Csak ám a valóságban nem ilyen s nem ez a csapda. Más. Lehet, hogy a sorozatból ki fog derülni, mindenesetre várjuk a folytatást.

Boda István

TALLÓZÓ

Új könyvesbolt-hálózat az országban

A Művelt Nép Könyvtér-terjesztő Vállalat új rendszerű bolt-hálózatot nyit februárban. Az ország tizenhárom városában: Pécsen, Békéscsabán, Szegeden, Székesfehérváron, Győrben, Egerben, Gyöngyösön, Salgótarjánban, Szálhalombattán, Szombathelyen, Veszprémben, Pápán és Debrecenben ugyanazon a napon, tehát február elsején kedvezményes áru könyveket árusító boltokat ad át. Az új bolt-hálózat célja, hogy kedvezményes áron forgalomba kerüljenek mindazok a könyvek, melyek a korábbi években megjelentek, s a Művelt Nép könyvkészletét növelik, mert valamilyen ok miatt nem fogytak el. A nemkívánatos készletnövekedésben szerepet játszik a piacutalás hiányossága, az előre nem látható vásárlói kereslet alakulása: de a könyv mindenképpen kulturális érték! Nem tekinthető tehát üdvözítő megoldásnak — s az újabb szabályozók

erre már lehetőséget sem adnak —, hogy a raktáron maradt könyveket szinte autóbiztosan zúzdába küldjék.

Debrecenben a Csapó utca 82. szám alatti könyvesboltot alakítják át e célra oly módon, hogy az eddigi hang- lemezárut is az eladás, illetve leárazás esztendőjét és hónapját jelöli.

A rendelet szerint viszont nem hozható kedvezményes áron forgalomba több könyvtípus: a marxizmus-leninizmus klasszikusai; az állami és politikai vezetők művei; standard klasszikus szépirodalom; kötelező és ajánlott olvasmányok; kézikönyvek és kézikönyv jellegű irodalom (enciklopédiák, lexikonok, szótárak stb.); a tőkés országokból importált könyvek; kották; térképek; tankönyvek és tankönyv jellegű kiadványok. A Tallózó könyvesboltokban tehát első sorban szépirodalmi, gyermek- és ifjúsági műveket, szakkönyveket kereshetünk.

Jegyzet Szórakozás – színvonal

A holgy keble, nem aratnak tetszést. A közönség fűtyölt, elhatározása keményebb volt, mint a látottak, s zajongva követelte vissza a százfórtos belépődíjat. Botrányba fulladt tehát a hajdú-bihari kisközség presszójában megrendezett első nyilvános szatirpízt, és a nézők csalódottan elrontott szórakozásuk miatt támadt bosszúságukban dühösen rontottak neki a hakni-társulatnak. Megmondták azt is, hol és kinek mutogasson a fonyadt bájait az est — korábban pedig oly nagy érdeklődéssel várt — megütközött főszereplője.

A csoport — egyike azoknak a kulturális jelleggel létrejött kisvállalkozásoknak, magánkezelésű vállalatoknak, amelyeknek kizárólagos célja a haszonszerzés — azóta nem jelentkezett szűkebb hazánkban. Jöttek és jönnek helyette viszont mások. Nagy nevekkel, színvonalat garantáló szerzők (József Attila, Karinthi Frigyes, Kosztolányi Dezső, Dino Buzzati, Ingmar Bergmann) műveiből összeállított műsorral. Az este minden vegyes várakozása fokozza az élményteremtő helyzetet. A kezdés csúszik, a szervezőknek eszükbe sem jut bosszánatot kérni a késés miatt. Aztán a fővárosi művész kiáll a pódiumra. Mosolytalan arckifejezésében több a megvetés, az unalom, mint a költői iránti tisztelet. Rutinosan-közönyösen elhadarja a műsort, aztán bezsebeli a nézők egész havi átlagfizetésével majdnem felértéztelt díjat, és elvihar-

ral beszélgetve kérdezte az újságíró, hogy „a klasszikus kultúra, amelyre valamennyi korosztálynak és minden társadalmi rétegnek oly nagy szüksége van, nem szorul-e háttérbe a szórakoztató művekkel szemben, amelyek bizonyos rétegek érdeklődését a felemelt helyiárok ellenére is zavartalanul kiszolgálják?” A művelődési kormányzat illetékesének válaszából: „Kétségtelenül vannak feszültségek. A kultúra támogatása az állam dolga volt, és változatlanul az is marad. Ezentúl is nagyon kell támogatni a kulturális értékek létrehozó műhelyeit, intézményeket, de a költségek eddig nem jelentősebb részét meg kell próbálni áthárítani a fogyasztó közönségre.”

Meg lehet próbálni. Csak hogy ez a kulturális élet különböző műhelyeit és intézményeit — beleértve a magánvállalkozásokat is — a színvonal erősítésére kényszeríti. Még akkor is, ha „csupán” szórakoztató műfajokról van szó. Föl kellene térni a kiaknázatlan lehetőségeket és meg kellene keresni azt az utat, amely nem olcsó sikerekhez és busás bevételekhez vezet, hanem — a differenciált igényeket rengetegében a kultúrpolitika által támogatottak szolgálya — színvonalból sem engedő, értéket teremtő és átörökítő produkciók létrehozásához. Kétségtelenül ez az út a nehezebb járható, de érdemesebb — ha lassabban, deccenőkel is — ezen haladni, mint zsákutcába kerülni, vakvágányra futni.

J. N. J.

kos

bebe vágta. Ekkor a szobában rejtőzött, akit korábban „kellő hangulatra”...

...dött a küzdelem; ütött és rügött. Né-... elég volt ahhoz, ...dős férfi mozdulat... radjon a lakószoba... Mivel ekkor még... nyára arra biztatta... t, hogy ne hagyják... aztán az egyik... az apja nyakára... orség előtt a gyil-... önvédelemként... feltüntetni, még... nyítékot is produ-... konyhakész képé-... elmondásuk szerin-... dt az ittas Kovács... és fiaira. A mese... „megbukott”. A... fényt derített a... nyent minden rész-... rövid múltva... Lakatos Ferenc... üntetőtanács előtt... mot adni cseleke-... rónak.

...fokú bíróság a bi-... a tanuk, és a... ak vallomása, va-... orvosszakértői vé-... lapján bűnösnek... vács Sándort és... sefekt különös ke-... el elkövetett em-... üntetében mint... et, anyjukat az... bűncselekményben... jtót, ezért Sán-... egy évi, Józsefet... Kovács Sándor... tizévi fegyházban... ló szabadság-... álta.

...m vádlott és vé-... ésért fellebbezett... Bírósághoz.

...okon eljáró bíró-... Tibor vezette... sa a vádlottak... ndítványát eluta-... a cselekményt... elt módon elkö-... is minősítette... az első fokú íté-... hagyta, s így az... lkedett.

Farkas János

ek

...adására után... a tanácshoz en-... A kivitelezés... után a zsűri... lét tart, ellen-... klám az enged-... don valósult-e... meghatározott... e. A zsűrizés-... benyújtásától... napon belül... nnie, s bár ez... est nem pótol-... ti az eljárás... rizésért fizetni... és a Hirdető... lapodás értele-... lak, molinók... njei berleti dí-... tanács város-... tra fordítja.

...n nemcsak a... nek és a... ell ezt az utat... a Hirdető... a kirendeltség... a biztosság-... berendezése-... éseket ugyan-... leti zsűri bí-... HIR az utcán,... akon elhelye-... nek, berende-... hozására az... orintot fordít... dezését újítja... ban.

...rdető ezenkí-... Debrecenben... lommal kap-... ztatási rend-... és kivittél... zszabású és... közlés azt a... hogy segítse... a városra ér-... k a történel-... műemlékek... kutatásában,... Debrecenben... szánt érté-... kkor újabb... ket biztosít-... oknak, a la-

Átkelés a Mekongon

Ferdén húzat át a komp a Mekong itt már széles agán, a Hau Giangon. Szemben, a még jó kilométernyire levő túlsóparton Can Tho, Dél-Vietnam legjelentősebb városa. A rozsdás, ütött-kopott, de még feladatának úgy-ahogy elegendő vízizármű óriási utastömege valóságos keresztmetszetet adja az itt élőknek.

Közeledünk a Mekong-ág túlsópartjára. Meglódul a körülöttünk nyüzsgő tömeg, a két szerencsétlen leprás koldus is a komp más része felé veszi útját, hogy különösen zenejükkel pár longot gyűjtsenek az egyikük meztelen karcsónkára kötött bádorgódobozába. Egyhúru hegedűjük melankolikus-borzongató hangját az alacsonyabbik nyakába akasztott hordozható erősítőberendezés sugározza. Ki tudja, honnan szereztek ezt a furcsa szerkezetet? Ott hagyja a vezetőülés mellett nyitott ablaknál elfoglalt stratégiai fontosságú helyét az az aranyos, hosszú copfos, bogárszemű kislány, aki legalább egy fél óra hosszat alhatatosan kínálja nekünk sorsjegyeit. Pedig hát kitarítását jutalmazva, vásároltunk tőle három csomag zöldessárga színű, cukornád sziruppal ízesített, rizsből és zöldbabból készült süteményt is.

Csattannak az inas, naptól, a pársz, szórt fénytől feketeire aszalt testü komphajósok vezényszavai. A tihányi rév átkelő kompjára hasonlító, csak annál sokkal na-

Mindjárt kiköt a komp

gyobb alkalmazhatóság emeletén, a kormányos fülkéjében manőverezni kezd, hogy a hatalmas folyó igen erős sodra, no meg a párezer lóerős dizelmotorok adta erő a főljáró cementpadkájához koccantsa a jármű elejét. Árad a Mekong, szürkésárga vize egész vízijárat-kerteket sodor magával. A parasztek ezt a hűs, belül szivacsos, lila, illatos virágú növényt bambuszleccel határolt „víz-kertekben” termesztik, időnként néhány kocsiakomany-
ra valót kihalásznak, silózzák, erjesztik, más növényi-
állati hulladékkal keverik, így készül a trágya. Dél-Vietnam mintegy három és fél millió hektáros termőterületén évente körülbelül hétmillió tonnányi rizst termesz-
tenek, s egy tonna rizs szába szökkenéséhez, beéréséhez legalább két tonna szerves tárgyat kell a földekre kiszórni.

Közben kikötöttünk. Fölbúgnak a járművek, az ósrégi De Soto, Ford, Chevrolet buszok, indul az áradat. Különös imbolygó, felig futó járással parasztszanyok viszik hordfán a két kosarba elosztott, nem ritkán ötven-hatvan kilós terheket. Furcsa mozgásukkal ellensúlyozzák a kosarakban vitt teher „belengését”. Ahol a komp feljáró beletorkollik az útba, alkalmi árusok újabb hada les az érkezőkre. Cigaretta, fagyalt gyanánt bambuszpálcika körül fagyasztott víz-cukor keveréket, bételdiót, gyümölcsöt kínálnak. Rikszások várják az utasokat, többségük a háromkerektű, szakadozott vászon tetjű járműben szunyókál, a rámenősebbek maguk hajtják fel a leendő ügyfelet, kofákat, akatfáskás, fehéring-nadrágos hivatalos embereket, a haza igyekvő családokat. Sokszínű, sokfajta nép. Az arcoz sem olyan egyöntetűen vietnami jellegűek, mint északon. Itt, a Mekong-deltában érződik, hogy három-négy évszázada nagy számú khmer is lakott a vidéken, s az északról fokozatosan dél felé terjeszkedő császári birodalom az őslakosokon kívül a Ming-korszak Kinájából ide sodródottakat, meg malájokat, indiaiakat is talált.

Dudálva kapaszkodunk föl a lejtőn, mignem kikerülve a parányi üzletek, árusok gyűrűjéből, egy éles bal kanyar után elének tárul az egyeteméről, tévéstudiójáról, élénk szellemi életéről ismert, félmillió nagyváros, Can Tho.

Dunai Péter

Alkalmi árusok hada veszi körül a gepkocsikat (Fotó: A szerző felvételei — KS)

SPORT • SPORT • SPORT • SPORT

Következik a 15. győzelem?

Kecskeméten ma, szerdán 17.00 órakor játssza idei első Szuper Liga-mérkőzését a magyar asztalitenisz-válogatott. Az ellenfél az NSZK együttese, amely — amint ez már ismeretes — erősen megfiatalított gárdával szerepel. A vendégek legjobbjai mellőzését azzal indokolták, hogy a korábbi években teljes csapatuk sem tudott a magyarok ellen győzelmet elérni, s így inkább fiatalokkal állnak ki. Valóban 16 éve annak, hogy Szuper Liga-mérkőzésen az NSZK utóljára nyert Magyarországot ellen, azóta megszakítás nélkül tizennégy-szer győztek Klapmárék.

A magyarok kedd délelőtt utaztak Kecskemétre, a „híros városban” délután már edzést tartottak, s a legerősebb összeállítású gárda szerepel a szerdai találkozón. Eszerint Klapmár és Kriston játsza a férfi egyeseket és a párost, Oláh a női egyest, s a vegyes párosban a Kriston, Urbán duó kapott bizalmat.

A vendégeknél Wosik mellett J. Roskopf és Nolten játszik.

A Szuper Liga szerdai fordulójának további párosítása: Svédország—Csehszlovákia, Jugoszlávia—Anglia, Lengyelország—Hollandia. (MTI)

Till az U-keretben

Már nemcsak a Spanyolországban tartózkodó labdarúgó-válogatott játszik előkészületi mérkőzéseket. Egy-más után pályára lépnek az NB I-re, vagy más feladatokra készülő együttesek is. Az EB-selejtezők előtt álló utánpótlás-válogatott már az elmúlt héten elkezdte idei mérkőzéseit (a Vasastól 1—0-ra kikapott).

— Most már hetenként játszunk — mondotta Bicskei Bertalan, az utánpótlás-válogatott szakvezetője. — Szerdán 14 órakor az NB I-es Csepelhez látogatunk. A következő héten ismét a Vasassal találkozunk. A Csepel elleni mérkőzésre 15 játékost hívtam meg.

Az U-keret: Kapusok: Gelei (Csepel), Gróf (Tatabánya). — Védők: Kozma (Ú. Dózsa), Pintér, Keller (Ferencváros), Balogh (Vasas), Fabulya (Békéscsaba), Rezi (ETO), Till (DMVSC). — Középpályások: Topor, Bogárnár, Fitos (mindhárom Haladás), Katzenbach (MTK-VM). — Csatárok: Lippai (Diósgyőr), Szekeres (Békéscsaba).

Az utánpótlás együttesnek tavaszra ugyanazok az ellenfelei, mint az A-válogatottnak: Ciprus és Hollandia. Itthon, Ausztria idegenben. Április 2-án minden valószínűség szerint Vacott rendezik meg a Ciprus elleni EB-selejtezőt.

A Budapest Sportcsarnokban

Február elején, a „komfortos” Olimpiai Csarnokból az „összkomfortos” Budapest Sportcsarnokba költöznek az atléták. A jövő hónap elejétől három héten át egymást követik a fedettpályás versenyek. A végleges kezdési időpontról még a Magyar Atlétikai Szövetségben sem tudtak pontos tájékoztatást adni, de február 9-én várhatóan már alkalmas lesz a pálya versenyrendezésre.

Február 16-án magyar-jugoszláv utánpótlás viadalt lesz, s ezzel egyidőben meghívásos versenyen a felnőttek is rajthoz állnak. A korábbi tervekben még az olasz csapat részvétele is szerepelt, de ők lemondták a budapesti vendégzereplést. A BS-ben lesz az országos gyalogló bajnokság is.

— A két igazán nagy versenyre a hónap végén kerül sor — mondta Nyerges Mihály, az atlétikai szövetség főtitkára. — Február 19-én és 20-án lesz az Ú. Dózsa és a MASZ jubileumi nemzetközi viadala, amelyen 22 szám — a gyaloglás kivételével — ugyanazok, mint Párizsban — lesz a programban. Bolgár, jugoszláv, román, lengyel sportolók részvétele már biztos, s a válogatottakon kívül az Ú. Dózsa testvéregyesületei is elküldik képviselőiket. A magyar atlétáknak azért fontos ez az erőpróba, mert február 21-én lesz a nevezés a március 2—3-ai athéni EB-re, tehát legkésőbb addig teljesíteni kell a kiküldetési szinteket. Február 23-án, 24-én lesz a magyar nemzetközi fedettpályás bajnokság, a Tricotex Kupa. Igor Ter-Ovaneszjan, a szovjet atléták vezető edzője ígéretet tett, hogy ne-

ves sportolók jönnék. A spanyolok már konkrét neveket szolgáltattak, eljön a Párizsban 800-on győztes Trabado, az ezüstérmes González, és hogy Bakosnak legyen jó ellenfele, meghívtuk a 60 m gáton ezüstérmes Morachót. Várhatóan itt lesz Moracho legyőzője, a francia Caristan is. A Budapest Sportcsarnok közönsége láthatja a híres román középtávutókat, Lovin, Cojocarut és társai bemutatóját is. Név nélkül ugyan, de jelentkeztet a svájci, az olasz, az angol szövetség is.

Cselgáncs

A napokban az úttörő II. és III. korcsoportbeli cselgáncsozók részére körzeti rangversenyt rendeztek Debrecenben, a D. Dózsa Miklos Kelemen utcai sportcsarnokában. A négy tatan min leonyolított küzdelmeken hat sportegyesület 119 fiatalja vett részt, köztük a Debreceni Sportiskola sportolói, akik közül 11 cselgáncsozó első helyezést ért el súlycsoportjában.

A D. Sportiskola versenyzőinek eredményei.

II. korcsoport (1974. évbellek).
32 kg: 1. Lőrinczi Tibor, 2. Gál, — 35 kg: 1. Kövér Zoltán, 2. Csizprik és Számadó, — 38 kg: 1. Barna János, 2. Barna Attila, — 5. Gerdán, — 41 kg: 1. Mihárdi Tibor, 2. Szécsi, 3. Wladimir, — 5. Tóth B. — 45 kg: 2. Jónás, — 49 kg: 3. Ecsedy, — 53 kg: 1. Bökönyi Ambrus, — 58 kg: 1. Kiss László.

III. korcsoport (1973. évbellek).
29 kg: 1. Székely János, — 32 kg: 2. Hoszpodár, 3. Vigh, — 5. Szabó, — 35 kg: 1. Ivánka Tibor, — 3. Mezei, — 5. Acs, — 38 kg: 1. Sajó Sándor, — 41 kg: 2. Számadó, 3. Brandtner, — 45 kg: 1. Tóth Árpád, — 5. Voith, — 49 kg: 2. Tóth S., — 53 kg: 1. Kovács Zoltán, — 58 kg: 2. Mibucz.

Általános Iskolások pingpongoznak

A lánygyerekek is a februári bajnokságokra készülnek

Bizony még sok városban is megirigyelnek az asztalitenisz szakemberek azt az élénkséget és aktivitást, ami a püspökladányi pingpongozók életére jellemző. A sportág lánygyerekei nyolc éve fellendítették ezt a szép játékot, amelynek egyik fő szervezője Sárosi Károly, a Zoja Általános Iskola alsó tagozatosainak tanítója. Sárosi Károly a tantárgycsoportos tanítás keretében több órászámban oktatja a testnevelést a nebulóknak. Immár harminc éve tanít maig is első munkahelyén, és időközben a Testnevelési Főiskola asztalitenisz-edzői tanfolyamát is elvégezte.

Sárosi Károly már a harmadik osztályos gyerekekkel megismerteti tömegsportóra keretében a pingpong alapjait. A minap egy ilyen tömegsportóra látogattunk el, és — amint a fénykép is elárulja — a Zoja Általános Iskola tornatermében minden asztal foglalt volt. Ez az iskola ontja a tehetséges pingpongozókat, és a Püspökladányi MÁV asztalitenisz-szakosztálya innen igazolja az utánpótlás korú versenyzőit. A zojások nyeregi rendszerint a körzeti asztalitenisz-versenyeket is.

Az iskola korszerű, világos tornatermében mindhárom püspökladányi általános iskola és a gimnázium tanulói egyaránt játszhatnak. Az újonc versenyzők közül **Kovács Sándor** és **Nagy Ildikó**, a serdülőknél **Korponai Lajos** és **Karászi Judit**, míg az ifjúságiaknál **Fórián Erika** és **Szörny László** a legtehetségesebbek.

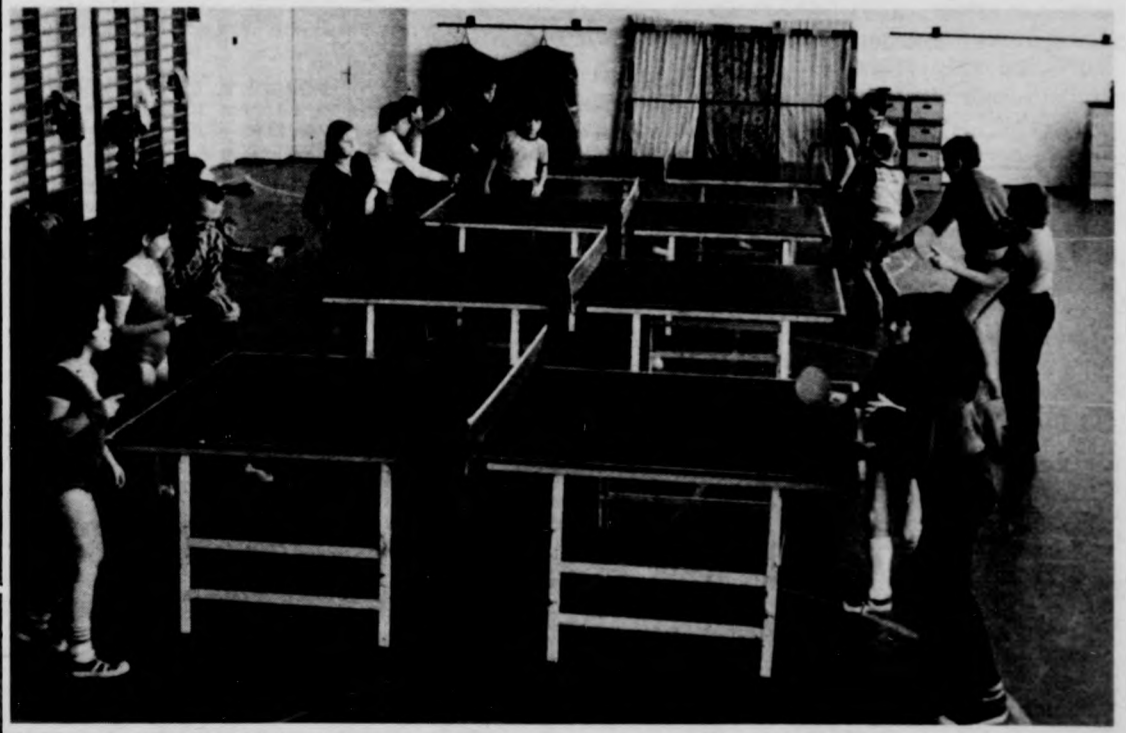
Korponai Lajos hetedik osztályos tanuló 1983-ban korcsoportjában megnyerte a megyei úttörő-olimpiát, és Székesfehérváron az országos döntőn képviselte a megyét. A gyerekek Sárosi Károly vezetésével most az 1985. évi ifjúsági, serdülő és újonc asztalitenisz-bajnokságra készülnek, amelynek selejtezőit február 2-án, 9-én és 16-án rendezik meg Debrecenben.

A Zoja Általános Iskola hetedik osztályos tanulója, Korponai Lajos már megyei úttörő-olimpiát is nyert

A Püspökladányi MÁV-nál hat asztalon heti két edzést tartanak az utánpótlás korú versenyzőknek, akik ugyanakkor iskolájukban a napközis foglalkozások keretében is fejleszthetik tudásukat. Emellett még a tömegsportórák is kiváló alkalmat biztosítanak a gyakorlásra. Sárosi Károly, az asztalitenisz püspökladányi mindenese említette, hogy edzésenként átlagosan harminc gyerek áll az asztalokhoz, és reméli, hogy nyolcadikos korukra legalább öt-hat jó képességű asztaliteniszező kerül ki közülük.

Cs. Z.

Sárosi Károly „tanító bácsi” az egyik kislánynak megmutatja a helyes ütőfogást, míg a többi asztalnál heves csatát vívnak a pingpongozók (Fotók: Berki István)

